

betaling, at det blev umuligt for vedkommende Fæster at kjøbe. Men paa den anden Side erkjende vi¹, at 10 Procent er for lille en Udbetaling, og derfor have vi tilladt os at foreslaae en Forhøielse til 20 Procent, altsaa en Femtedeel af Kjøbesummen; naar man antager, at Fæstegaarden koster 10,000 Rd., vil det blive 2,000 Rd.s Udbetaling. I de Bevillinger, som ifølge Loven af 1854 ere blevne givne Majoratsbesiddere til at sælge, er det Reglen, at der kan forlanges $\frac{1}{4}$ af Kjøbesummen udbetalt, hvorimod der efter vort Forslag kun vil kunne fordres $\frac{1}{5}$ udbetalt. Vi erkjende, at 10 Procent vil blive for lille en Udbetaling, og vi have derfor tilladt os at foreslaae 20 Procent, og vi haabe, at det ærede Thing vil gaae ind paa dette Forslag og ikke ganske stryge den omtalte Bestemmelse, thi det kunde da befrygtes, at Majoratsbesidderen fordrede en saa stor Udbetaling, at det vilde blive vanffeligt, om ikke umuligt for Fæsterne at kjøbe Gaardene.

Gstrup: Jeg kan saa ganske slutte mig til, hvad den ærede Ordfører for Udvalget allerede har anført til Støtte for det Fleertalsforslag til § 21, der oprindeligt var det principale Forslag til denne Paragraph, at jeg ikke skulde have begjært Ordet ved det nærværende Afsnit af Lovforslaget, naar ikke det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds (Broch) var fremkommet med adskillige Bemærkninger, som jeg finder nok kunne trænge til Modsigelse. Rigtig nok har nu vel min ærede Gjenbo, som sidst havde Ordet (Schøler), allerede tildeels modsagt, hvad det nævnte ærede Medlem for 1ste Kreds udtalte, men der bliver dog endnu, forekommer det mig, Adskilligt tilbage at fremhæve. Det ærede Medlems Grunde mod Udvalgets Fleertalsforslag om at stryge § 21 og om at foretage en dertil svarende Forandring i § 1 vare hovedsagelig tre, hvilke jeg skal omtale enkeltviis. — For det Første indvendte det ærede Medlem, at man derved kun halvt vilde fyldestgjøre Grundlovens Bud. Dette forekommer mig imidlertid at være en høist besynderlig Paastand. Saa synes det mig, at det ærede Medlem ogsaa, hvis han ellers til den Tid havde eller har været Medlem af

Rigsdagen, ubetinget maatte have stemt mod Loven af 1854, som jo for en Halvdeels Vedkommende har fyldestgjort Grundlovens Bud. Hvad der, naar Udvalgets Fleertalsforslag til § 21 maatte blive vedtaget, bliver tilbage af det foreliggende Lovforslag, er netop Bestemmelserne om, hvorledes den anden Halvdeel af Fideicommissgodserne kan gaae over til fri Ejendom. Efter Loven af 21de Juni 1854 kan den Deel af de nævnte Godser, der bestaaer i Bøndergods, gaae over til fri Ejendom, og efter den her foreslaaede Lov, som den vil blive, naar Udvalgets Fleertalsforslag til § 21 vedtages, vil Resten deraf kunne gaae over. Det forekommer mig altsaa, at man meget vel kan betragte den her foreslaaede Lov som et Supplement til Loven af 1854, og at man i ethvert Tilfælde ikke kan betegne den som kun halvt fyldestgjørende Grundlovens Bud. — Dernæst betegnede det ærede Medlem den foreslaaede Lov, som den vil blive ved at affortes saaledes, som Udvalgets Fleertal har foreslaaet under Nr. 1 og Nr. 18, som upraktisk. Jeg skulde imidlertid formene, at den da vil være og vise sig meget praktisk netop i en Retning, som jeg har Grund til at formode, at dette Thing sætter Priis paa, fordi der ikke foreligger Noget som helst, som skulde kunne bringe mig til at antage, at dette Thing skulde have fraveget, hvad det med afgjørende Fleerhed, for ikke at sige med Genstemmighed, vedkjendte sig i forrige Samling, at det maa ansees for ønskeligt, at Selvejendom bliver fremmet og fremmet saa hurtig som muligt. Det forekommer mig indlysende, at netop det, at man ikke tilsteder, at Bøndergodset følger Hovedgaardene ved Overgangen til fri Ejendom, vil indeholde en ganske overordentlig kraftig Spore for Fideicommissbesidderne til at sælge Bøndergodset hurtig og til endog saa at sælge det med større Offre, end de vilde være villige til, hvis de fremdeles ønske at beholde deres Fideicommisser. Just med Hensyn til dette af os Alle som meget vigtigt anerkjendte Formaal er Udvalgets Fleertalsforslag til § 1 og § 21, synes det mig, meget praktisk. Hvis en Majoratsbesidder vil stille sig ved sine Hovedgaarde af den Grund, som det ærede Medlem formodede undertiden kunde indtræde, at han enten er bosat i Udlandet